

Policratici Contenta

Johannes <von Salisbury, Bischof>

Parrhisius, 1513

Ca. ii. Quid lex & q[uod] princeps licet sit legis nexibus absolut[us] legis
tamen seruus est & equitatis: geritq[ue] persona[m] publica[m] &
innocenter sanguine[m] fundit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70332)

Polícratíci de Curialíū nugis.

li esse nisi a dño ptatem. Si itaq; adeo venerabilis est bonis potestas etiã in plaga electorū / quis eam nō veneret que a dño instituta est / ad vindictã malefactorū / laudẽ vero bonorū & legibus deuotione prõptissima famulaf? Digna siquidẽ vox est. vt ait impator maiestate regnantis / se legibus alligatū principẽ pfiteri: quia de iuris auctoritate p̄cipis pendet auctoritas. Et reuera maius impio est / submittere legib⁹ principatū: vt nichil sibi princeps licere opinetur quod a iustitie equitate discordet.

¶ Quid lex. et q̄ princeps licet sit legis nexibus absolutus: legis tamen seruus est et equitatis / geritq; personam publicaz: & innocenter sanguinem fundit.

Capitulū. II.

M Ec in eo sibi principes detrahi arbitrentur: nisi iustitie sue statuta p̄ferenda crediderint iustitie dei: cui⁹ iustitia in euū est: & lex eius equitas. Porro equitas vt iuris p̄iti asserūt reꝝ conueniẽtia est: que cūcta coequiparat ratione: & in paribus rebus paria iura desiderat / i omnes equabilis: tribuens vnicuiq; quod suū est. Lex ño eius iterpres est: vtpote cui equitatis & iustitie volūtas innotuit. Vnde & eã oim reꝝ diuinarū & humanarū cõpotem esse crisipp⁹ asseruit. Ideoq; prestare omnibus bonis & malis et tam rerū q̄ hominū principem et ducẽ esse. Cui papinianus vir quidẽ iuris experientissim⁹ & demosthenes orator p̄potens videtur suffragari: & omniū hominū subiicere obediẽtiam: eo q̄ lex omnis / inuẽtio quedam est & donū dei: dogma sapiẽtium / correptio volūtariorū excessuū: ciuitatis cõpositio / & totius criminis fuga: fm quã decet viuere oēs qui in politice rei vniuersitate versantur. Oēs itaq; necessitate legis seruãde / tenentur astricti: nisi forte aliquis sit cui iniquitatis licentia videatur indulta. Princeps tamen legis nexibus dicitur absolutus: nō quia ei iniqua liceant / sed quia is esse debet qui nō timore pene / sed amore iustitie / equitatẽ colat / rei publice procuret vtilitatẽ / & in oibus aliorū cõmoda p̄uate p̄ferat volūtati. Sed quis in negociis publicis loquet de principis volūtate cum in eis nil sibi velle liceat nisi quod lex aut equitas psuadet: aut ratio cõmunis vtilitatis indicit? Eius nãq; volūtas in his vim debet habere iudicii: & rectissime quod ei placet in talibus legis habet vigorẽ / eo q̄ ab eq̄tatis mēte / eius sententia nō discordet. De vultu tuo (iq̄t) iudiciū meū p̄deat: oculi tui videant equitatem. Iudex enī incorrupt⁹ est: cui⁹ snia ex cõtemplatiõe assidua imago est equitatis. Publice ergo vtilitatis minister: & equitatis seruus / est princeps: & in eo personam publi-

l. de legib⁹. l. digna vox.

ps. cxviii. Equitas qd̄ ē.

l. iustitia. ff. de iustitia et iu. ff. de legi. l. ij.

ff. de legi. l. j. In p̄ed. l. ij. ff. de legi.

Sumit. ff. de legi. l. j. et ij.

ff. de legibus. l. princeps.

l. j. ff. de p̄stitu. principum. ps. xvi.

eam gerit: ꝑ omniū iniurias & dāna: sed et crimina oīa/ equita
te media punit. Virga quoq; eius & baculus/ adhibita modera
tione sapientie/ contractus oīm & errores ad viā reducit equita
tis: vt merito ptāti spiritus congratuletur dicens. Virga tua & ꝑs. xxiij.
baculus tuus ipā me consolata sunt. Sed & clypeus eius fortis q
dem: sed infirmorū clypeus est: & qui malignatiū iacula ꝑ inno
cētibus potēter excipiat. Officiū quoq; eiꝑ illis qui minimū ꝑs
sunt plurimū ꝑdest: & illis q nocere desiderant plurimū aduersa
tur. Nō ergo sine causa gladiū portat quo innocēter sanguinem
fundit: vt tamē vir sanguinū nō sit: & homines frequenter occi
dat vt nō incurrat nomen homicidii/ vel reatū. Si enim magno
creditur augustino: dauid vir sanguinū dicitur est/ nō ꝑpter bella ꝑs. viij.
sed ꝑpter vriam: & samuel nusq; vir sanguinū aut homicida scri
bit/ licet agag pinguissimū regē amalech interfecerit. Hic siq; dē ꝑs.
gladius est colūbe que sine felle rixat: sine iracundia ferit: & cū
dimicat nullā oīmō concipit amaritudinē. Nā sicut lex culpas
ꝑsequitur sine odio ꝑsonarū: ita et princeps delinquentes rectis
sime punit: nō aliquo iracundie motu: sed mansuete legis arbi
trio. Nā & si suos ꝑiceps videatur habere lictores: ipse aut solꝑ
aut ꝑcipuꝑ credēdus est lictor: cui ferire licitū est ꝑ suppositaz
manū. Vt enī ad stoicos accedamꝑ q causas noīm diligētius in
uestigant: lictor dicitꝑ quasi legis ictor. eo ꝑ ad ipsiꝑ spectat offi
ciū ferire quē lex iudicat feriendū. Vñ & atiq; tus officialibꝑ quo
rum manu iudex nocētes punit: cū reo gladius imineret: obtē
pera legis arbitrio dicebatur: vel legem imple. vt rei tristitiam
mitigaret vel mansuetudo verborum.

¶ Q ꝑiceps minister ē sacerdotum: & minor eis. & quid sit
in ministerium principatus fideliter gerere. Capitulū. III.

Hinc ergo gladiū de manu ecclesie accipit ꝑiceps cū
tū ipsa gladiū sanguinis oīmō nō habeat. habet tñ
& istū: sed eo vtitur ꝑ principis manū: cui cohercēdo
rū corporꝑ contulit potestātē: spūaliū sibi i ꝑōtificibꝑ:
auctoritate reseruata. Est ergo princeps sacerdotii quidem mi
nister: & qui sacrorum officiorum illam partem exercet: que sa
cerdotii manibus videtur indigna. Sacrarum nāq; legum om
ne officium religiosum et pium est. Illud tamen inferius quod
in penis criminum exercetur: & quandam carnificii representa
re videtur imaginem. Vnde et Constantinus Romanorum
fidelissimus imperator: cum sacerdotum consilium niceam cō
uocasset. Nec primum locum tenere ausus est: nec se ꝑesbyte

ꝑs. xxiij.

ꝑs. viij.

ꝑs. xv.
Hō colūbum
felle carere.
Legū persecu
tio qualis est.

Lictor vñ dē.

habet. x. q. s.
sacerdotibus.